

ฉบับที่ 26/2566

**เรื่อง ธปท. เปิดรับฟังความเห็นต่อแนวทางการอนุญาตให้จัดตั้ง
ธนาคารพาณิชย์ไร้สาขา (Virtual Bank) ฉบับปรับปรุง**

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้เปิดรับฟังความเห็นต่อแนวทางการอนุญาตให้จัดตั้งธนาคารพาณิชย์ไร้สาขา (Virtual Bank) ระหว่างวันที่ 12 มกราคม 2566 ถึงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2566 นั้น ธปท. ได้รับความเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และผู้ประกอบการธุรกิจทั้งในไทยและต่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับวัตถุประสงค์และแนวทางการอนุญาตให้จัดตั้ง Virtual Bank ในภาพรวม และมีการสอบถามรายละเอียดของหลักเกณฑ์ในหลายมิติ ซึ่งบางประเด็นมีความสำคัญและอาจกระทบการตัดสินใจหรือการออกแบบแผนงานของผู้สมัคร รวมถึงรูปแบบการประกอบธุรกิจของ Virtual Bank ที่จะถูกจัดตั้ง

ดังนั้น ธปท. จึงนำความเห็นที่ได้รับมาปรับปรุงแนวทางการอนุญาตให้จัดตั้ง Virtual Bank โดยขยายความในประเด็นที่สำคัญให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครทุกรายได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจอย่างเพียงพอและเท่าเทียมกัน สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

(1) **สิ่งที่อยากเห็น (green line) และสิ่งที่ไม่อยากเห็น (red line)** ยกตัวอย่างเพิ่มเติมว่า ธปท. อยากเห็น Virtual Bank ช่วยกระตุ้นให้เกิดการแข่งขันในระบบสถาบันการเงินอย่างเหมาะสม โดยจัดให้มีกลไกที่รองรับและอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าในการส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังผู้ให้บริการรายอื่น ภายใต้สิทธิของลูกค้าตามกฎหมาย อันสอดคล้องกับแนวนโยบายการเปิดให้มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูล (Open Data) ของ ธปท. และไม่อยากเห็น Virtual Bank กีดกันหรือสร้างอุปสรรคในการส่งหรือโอนข้อมูลที่ได้รับคามยินยอมจากลูกค้าไปยังผู้ให้บริการรายอื่นภายใต้สิทธิของลูกค้าตามกฎหมาย

(2) **คุณสมบัติสำคัญของผู้ขอจัดตั้ง Virtual Bank** ขยายความให้ชัดเจนขึ้น ดังนี้

(2.1) **ด้านธรรมาภิบาล** เพิ่มรายละเอียดว่า ห้ามมิให้กรรมการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษา¹ ของ Virtual Bank ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของสถาบันการเงินแห่งอื่นในเวลาเดียวกัน เพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น และเพื่อให้บุคลากรดังกล่าวสามารถอุทิศเวลาในการบริหารจัดการงานได้อย่างเต็มที่

(2.2) **ด้านการใช้เทคโนโลยีและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ที่ยืดหยุ่น มั่นคง ปลอดภัย สามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง** เพิ่มรายละเอียดว่า Virtual Bank ต้องไม่ใช้งานระบบ IT ที่สำคัญร่วมกับสถาบันการเงินรายอื่น เช่น ระบบ Core Banking ระบบ Mobile Banking และระบบ Internet Banking เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความเชื่อมโยงและการพึ่งพาระหว่างกัน (contagion risk) ข้อมูลรั่วไหล และภัยคุกคามด้านไซเบอร์

¹ อ้างอิงคำนิยาม “ที่ปรึกษาของสถาบันการเงิน” ตามประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

(2.3) ด้านการเข้าถึง บริหารจัดการ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่หลากหลาย เพิ่มรายละเอียดว่า ผู้ขอจัดตั้ง Virtual Bank ต้องแสดงถึงความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลที่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้อมูล (data governance) และความสามารถในการพัฒนาระบบข้อมูลและการเชื่อมต่อเพื่ออำนวยความสะดวกลูกค้าในการนำข้อมูลของตนไปใช้ทำธุรกรรมกับผู้ให้บริการทางการเงินรายอื่น

(3) การคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมให้จัดตั้ง Virtual Bank เพิ่มรายละเอียดว่า ธปท. จะคัดเลือกองค์ประกอบของผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่สุด โดยคำนึงถึงการช่วยตอบโจทย์ green line ได้อย่างมีคุณภาพ ยั่งยืน และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจการเงินไทยในภาพรวม

(4) เงื่อนไขอื่น ๆ เพิ่มเงื่อนไขการดำเนินกิจการในช่วง 3-5 ปีแรกของ Virtual Bank (ช่วง phasing) ไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นที่มีนัยต่อความสำเร็จของ Virtual Bank เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก ธปท. ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันควร เนื่องจากผู้ถือหุ้นดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการสร้างธุรกิจในช่วงเริ่มต้นกิจการ

ทั้งนี้ เพื่อให้มี Virtual Bank ในประเทศไทยที่สามารถนำเสนอบริการทางการเงินรูปแบบใหม่ที่ตอบโจทย์ทั้งความต้องการของผู้ใช้บริการทางการเงินแต่ละกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ธปท. จึงขอเปิดรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการอนุญาตให้จัดตั้ง Virtual Bank อีกครั้งในส่วนที่มีการเพิ่มรายละเอียดหรือเงื่อนไขอย่างมีนัยสำคัญ ตั้งแต่วันที่ 19 มิถุนายน 2566 ถึงวันที่ 4 กรกฎาคม 2566 โดยสามารถส่งความเห็นผ่านทาง [เว็บไซต์ของ ธปท.](#) หรือทางอีเมล virtualbank@bot.or.th ทั้งนี้ ธปท. จะนำความเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับมาประกอบการจัดทำหลักเกณฑ์การอนุญาตให้จัดตั้ง Virtual Bank โดยคาดว่าจะเสนอหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้กระทรวงการคลังพิจารณาภายในเดือนกรกฎาคม 2566

ธนาคารแห่งประเทศไทย

19 มิถุนายน 2566

อ่าน (1) เอกสารแนวทางการอนุญาตให้จัดตั้งธนาคารพาณิชย์ไร้สาขา (Virtual Bank) ฉบับปรับปรุง และ (2) เอกสารสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อแนวทางการอนุญาตให้จัดตั้งธนาคารพาณิชย์ไร้สาขา รอบแรก (ระหว่างวันที่ 12 มกราคม – 12 กุมภาพันธ์ 2566) ได้ที่

<https://www.bot.or.th/th/financial-innovation/digital-finance/virtual-bank.html>

ข้อมูลเพิ่มเติม: ฝ่ายกลยุทธ์สถาบันการเงิน

โทรศัพท์: 0 2283 6878, 0 2283 5376

อีเมล: virtualbank@bot.or.th